

TIL
LÆREREN

OLE LUND KIRKEGAARD DRAGEN

Et danskforløb på 15 lektioner om Dragen af Ole Lund Kirkegaard
Rettet mod 3. klassesetrin

Af Mille Roedahl og Helena Patscheider, danskstuderende ved VIA Læreruddannelsen,
VIA University College Silkeborg i samarbejde med Museum Skanderborg

UNDERVISNINGSFORLØBET:

Lektioner: 15 lektioner (inklusive byvandring i Skanderborg)

Målgruppe: 3. klasse

I dette undervisningsforløb skal der arbejdes med Ole Lund Kirkegaards liv og forfatterskab med særligt fokus på *Dragen*, som blev kåret til vindernovelle i Politiken i 1966. Senere indgik historien som en del af bogen *Lille Virgil* i 1967.

Undervisningsforløbet knytter sig til en byvandring i Ole Lund Kirkegaards fodspor i Skanderborg med Museum Skanderborg.

MÅL:

Formålet med før-arbejdet er at forberede eleverne til byvandring i Skanderborg, hvor Ole Lund Kirkegaard er opvokset og har levet. Eleverne skal have et kendskab til forfatteren og hans forskellige værker for at kunne tage aktiv del i vandringen.

Formålet under byvandringen er, at eleverne får et indblik i Ole Lund Kirkegaards liv. Hvor levede han, hvordan så det ud osv.? Og at eleverne får bekræftet deres viden fra før-arbejdet.

På byvandringen skal eleverne gerne samle/få inspiration til en videre meddigtning af fortællingen om Dragen.

Formålet med efter-arbejdet er at samle op på forløbet. Hvad har eleverne lært?

Afslutningsvist skal eleverne skrive en fortsættelse på Dragen med minimum én illustration til. Fortsættelserne læses højt på klassen. Der laves en 'Ole Lund Kirkegaard-væg' i klassen, hvor elevernes fortsættelser og illustrationer hænges op, så det er synligt i klasselokalet, at der har været arbejdet med Ole Lund Kirkegaard.

OPSTART PÅ UNDERVISNINGSFORLØBET:

Læreren laver en introduktion til emnet om Ole Lund Kirkegaard. Eleverne gøres bevidste om, at det er novellen *Dragen*, der skal arbejdes med. Der fortælles om forløbets varighed og mål.

Der skal laves et træ til at synliggøre elevernes læring. Jo flere blade, der kommer på træet, jo mere viden har eleverne fået.

Træet skal indeholde tre grene:

- Ole Lund Kirkegaards liv og forfatterskab.
- Dragen.
- Ole Lund Kirkegaards værker.

Eleverne præsenteres for træet og formålet med dette. For hver gang, eleverne tilegner sig en ny viden, udfyldes et blad til træet.

OM FORFATTEREN

Ole Lund Kirkegaard blev født i 1940 og døde i 1979 i en alder af 38 år.

Han voksede op i Skanderborg sammen med sin far og mor og sin lillebror Jens.

Han blev uddannet skolelærer og begyndte samtidig at skrive børnebøger. I de fleste af hans bøger beskrives barndommen og livet som dreng i 1950'erne og 1960'erne på en humoristisk måde. Der sættes fokus på de sjove, frække og uartige ting, som drenge kan finde på, når de leger uden voksen indblanding.

ET UDVALG AF OLE LUND KIRKEGAARDS BØRNEBØGER:

Lille Virgil
Orla Frø-Snapper
Albert
Hodja fra Pjort
Otto er et næsehorn
Gummi Tarzan
En flodhest i huset
Frode og de andre rødder
Per og Bette Mads
Tippe Tophat og andre fortællinger
Mig og bedstefar-og så
Nissepok

OPGAVE 1: OLE LUND KIRKEGAARDS LIV OG FORFATTERSKAB (den biografiske metode)

Færdigheds- og vidensmål:

Læsning:

- Finde tekst: *Eleven har viden om hjemmesiders struktur*
- Forberedelse: *Eleven kan strukturere sin baggrundsviden*

Læreren skal forklare eleverne, hvad opgaven går ud på. Inden eleverne går i gang, skal arbejdsarket gennemgås for at sikre, at alle elever forstår, hvad de skal.

Når eleverne er færdige, skal der samles op på klassen. Dette skal gøres for at sikre, at samtlige elever har en tilstrækkelig baggrundsviden, inden det videre arbejde.

Herefter skal læreren sørge for selv at supplere op med yderligere relevant viden, hvis der er noget, eleverne ikke helt selv har fået fat på. Det er også lærerens opgave at fortælle eleverne om, hvilke værker Ole Lund Kirkegaard har skrevet. Det er vigtigt, at der er et særligt fokus på Dragen, da det er den, der skal arbejdes med i dette forløb. Til sidst skal der udfyldes blade med ny viden og sættes på træet.

Varighed: 2 lektioner

OPGAVE 2: ROLLESPIL (den nykritiske metode)

Færdigheds- og vidensmål:

Kommunikation:

- Krop og drama: *Eleven kan forstå eget og andres kropssprog.*
- Krop og drama: *Eleven kan dramatisere tekster og temaer sammen med andre.*

Læreren starter med at læse historien *Dragen* højt for eleverne. Efterfølgende skal der være en litteratursamtale fælles på klassen. Her kan der tales om elevernes mening, handling, genre, temaer og personer. Løbende udfyldes blade og sættes på træet.

Herefter deles eleverne op i små grupper. Hver gruppe får en scene fra historien, som de skal lave et lille rollespil til. Grupperne fremfører i kronologisk rækkefølge deres scene, så handlingsforløbet bliver tydeligt for eleverne.

Det er vigtigt at klæde eleverne godt på til at lave et rollespil. Vis eventuelt et youtube-klip for eleverne, eller hvis man er mere end én lærer på klassen, kan man selv lave et lille rollespil og vise det for eleverne.

De fem scener fra historien har forskellige længder, hvilket giver mulighed for differentiering.

Vi har inddelt historien ud fra denne udgave af *Dragen*: <http://i-bog.dk/?id={170C3FC9-FB14-407E-8832-9527A6D26108}#/double/1/>

Varighed: 5 lektioner

RESUMÉ AF DRAGEN

Lille Virgil, Oskar og Carl Emil går ud for at lede efter en drage, som Oskar påstår, han har set nede ved vandmøllen. Det er et farligt uhyre med fire hovedet og syv ben, der kun spiser prinsesser og ild. Hvis den altså findes i virkeligheden...

BYVANDRING:

Byvandring med Museum Skanderborg og Skoletjenesten Skanderborg i Skanderborg. På turen får vi indblik i, hvordan Ole var som dreng, og hvordan det var at være barn dengang.

Ole Lund Kirkegaard er opvokset i Skanderborg. Byen bærer på nogle spændende mund til mund fortællinger og anekdoter fra dengang, Ole var barn. Når man har læst bøgerne og har kendskab til de personer, som indgår i værkerne, vil man finde ligheder i byens anekdoter. Måske vil vi få en fornemmelse af, hvem Ole lod sig inspirere af, når han opbyggede personer i sine historier. Måske er personerne i bøgerne ligefrem mennesker, som rent faktisk fandtes i Oles barndom. På byvandringen skal vi på tur rundt i det område, hvor Ole færdedes som barn. Meget er anderledes i dag, men vi vil også finde elementer, som stadig består.

Med kendskab til Oles værker, barndomslivet i 1940-50erne og en god portion børnefantasi kan vi opleve, undres og måske videredigte på historierne og på Oles barndomsliv. Foruden *Dragen* er det en god ide at have læst uddrag af *Orla Frøsnapper* samt novellen *De hæslige slynglers klub*.

Vandringen er beskrevet på www.skanderborg.dk/skoletjeneste og kan bestilles ved henvendelse til Museum Skanderborg.

Varighed: 2 lektioner (+evt. transporttid)

AFSLUTNING:

Læreren starter med at genlæse *Dragen* for eleverne. Denne gang læses og lyttes der med fokus på sproget. Undervejs samtales der om, hvorvidt der er symmetri mellem tekst og billeder? Efter højtlesningen gennemgår læreren eventuelle svære og ukendte ord sammen med eleverne. Brugte man andre ord dengang, end man gør i dag?

Læreren genopfrisker for eleverne, hvad tillægsord er. Herefter får eleverne til opgave at skulle finde så mange tillægsord i *Dragen* som muligt på 15 minutter.

OPGAVE 3: FIND TILLÆGSORD

Færdigheds- og vidensmål:

Læsning:

- Afkodning: *Eleven har viden om ordklasser og regler for bøjning af ord*

Læreren genopfrisker for eleverne, hvad tillægsord er. Herefter får eleverne til opgave at skulle finde så mange tillægsord i Dragen som muligt på 15 minutter. Når tiden er gået, sætter eleverne sig med sin sidemakker og fortæller hvilke tillægsord, de har fundet. Efterfølgende samles der op på klassen, hvor læreren er tovholder.

Varighed: 1 lektion

OPGAVE 4: SKRIV DIN EGEN FORTSÆTTELSE PÅ DRAGEN

Færdigheds- og vidensmål:

Fremstilling:

- Forberedelse: *Eleven kan udarbejde ideer på baggrund af andre tekster*
- Fremstilling: *Eleven kan udtrykke sig kreativt og eksperimenterende*
- Respons: *Eleven kan give respons på teksters genre og struktur*
- Præsentation og evaluering: *Eleven kan udføre en mundtlig fremlæggelse*

Kommunikation:

- Dialog: *Eleven kan lytte aktivt til andre og følge op med spørgsmål og respons*

Der skal mindst være én illustration i elevens fortsættelse, og der skal indgå minimum fem tillægsord. Fortsættelsen skal skrives som procesorienteret skrivning, hvor der er fokus på responsgivning undervejs. Læreren kan, om nødvendigt, indlede med at fortælle om procesorienteret skrivning, så alle elever har forstået princippet.

Til sidst hænges fortsættelserne op på Ole Lund Kirkegaardvæggen. Når dette er gjort, snakkes der med eleverne om forløbet, og der evalueres.

Varighed: 5 lektioner

